

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KOZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promotione, id equidem probamus libenter. (Az általatok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseltük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este. Munkák nem adóznak vissza.	Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BARABÁS ALBERT.	Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 frt — kr. Félévre . . . 2 frt 50 kr. Negyedévre . . . 1 frt 25 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 20 kr. Nyilvántör. soronként 50 kr. Többzetű hirdetéseknek engedély
--	---	---	--	--

A szabadság-herceg.

Nem én adom ezt a nevet Kossuth Ferencnek, hanem egy francia lap nevezte el így, a mikor hazra jött Magyarországra s a nemzet született szabadság-
apostola gyanánt toltá föl magát.

Másfél év tapasztalatai nem tudták kijózanítani, hogy a szerep, melyet magának választott, ép oly neveléses, mint boszantó. Híuságában vagy vakágában még ma is azt képzeli, hogy nem csupán egy megvedlett politikai frakciónak a vezére, hanem az egész magyar nemzetnek a legitim képviselője. A királyllyal a nemzet nevében csak egy ember beszélhet és ez nem más, mint Kossuth Ferencz.

Nagykőrösön proklamálták ezt az egyházi politikai 48-asok. Valamelyik jámbor civis, kinek a lőre a fejébe szállt, öblös hangon és hazafias tremolók közt felszólította Kossuth Ferenczet, hogy állítsa helyre a jó viszonyt a király és a nemzet között. Rendes gondolkodású társaságban az ilyen szónokkal hamarjában megítatnak pár césze-sze feketekávéval s a szállodabeli hetessel hazakísérteik lefeküdni. Az Eötvös-Kossuth-féle kompánia azonban ilyenkor vágja ki a rezet amugy istenigazában.

Szabadság-herceg ő fensége felállott, s egy hosszú beszédben fejtegette, hogy hajlandó volna ugyan a közvetítő szerepre, jussa is van hozzá, mert hát ő az apja fia, s a Habsburgok az ő apjának köszönhetik, hogy irmagostul ki nem irtattak, de hát, így meg amugy, odafenn Bécsben még mindig helytelenül gondolkodnak. . .

Elképpervedve olvassuk ezt a pohárköszöntőt. Hová vitte a nagyzás mánia ezt a különben európai műveltségű embert? Ha régebbi szónoklatai nem jutnának eszünkbe, azt kellene hinnünk, hogy a bor beszélt belőle. De ezek a megelőző, hasonlított nyilatkozatok mind arra vallanak, hogy Kossuth Ferencz egy fokán állónak tartja magát a koronás királyllyal. Első Ferencz József uralkodik ex Deo gratia, Isten kegyelméből, Kossuth Ferencz pedig tájékozott a nemzet képviselőjében.

Ennek a felfogásnak a jó nagykőrösiek éljeneztek és összeütötték tapsra az első lábukat. Mi azonban teljes tisztelettel, de egyszerűen a legnagyobb határozottsággal tiltakozunk Kossuth Ferencz illeten szereplése ellen.

Mindenekelőtt konstatáljuk, hogy a király és a nemzet közt nincs elsimitandó ellentét. Tiszteletlenséget, sőt a felségsértésnek egy nemet követi az el, aki a polgársággal elhitetni akarja, hogy az uralkodó nem érez együtt alattvalóival. De még abban az esetben is, ha volna ily ellentét, közbenjárónak Kossuth Ferencz a legkevésbé hivatott személy.

Azt hittük, a nagykőrösi toasztra a választ a liberális kormánypartí lapok fogják megadni. Ámde azok az újságok, melyek minden héten felségsértéssel vadolják a néppárt publicistáit, mélyen hallgatnak. De hogyan is bánhatnak azt a férfit, a ki diadalra jutni segítette az egyházpolitikai reformokat, a kit még a legfeketesárgább háró Fejérvári is megdicsért a képviselőházban mérsékelt magatartása miatt? A Bánffy-kormányának ez ilőszertint a konzervatívista mamelukokon kívül nincs hibe támogatója, mint Kossuth Ferencz és az a csapat, mely a Kossuth név fényében sütkérezik. Nevetnek fölötté, hogy megtogták gimplinek, de bántani nem engedik.

Mi azonban nem spekulálunk Kossuth Ferenczrel s így nyilvan elmondhatjuk fölőle véleményünket, hogy a közönségnek ama része, mely eddig csak a Kossuth nevet tekintette, tisztában lehessen: kiesoda ennek a névnek köztünk szereplő viselője.

Attól a pillanattól kezdve, hogy Kossuth Ferencz lábát magyar földre tette, a legnagyobb kegyetlenséggel prédálja apai örökségét. Miután édes atya nevében kiállította magának a legszebb erkölcsi bizonyítványokat, végighurcolta Kossuth Lajos nevét nagy Magyarországon és kitette annak, hogy róla egy nyilatkozhasanak, mintha nem is az a név volna. Politikai örökségéről pedig úgy lefaragott mindent, a mi utját nehezítené, hogy nem maradt belőle más, mint az a függetlenségi program, melyet Kossuth Lajos soha a magának el nem ismert.

Továbbá értékesítette ezt a nevet két társaságnál fix-fizetés ellenében. Elment igazgatónak Tarnóczy Gusztávhoz, a nyitrai választási elnökhöz és feeskendőgyártulajdonoshoz, mert az éllelmes üzletember 50,000 frt előleget adott neki. Hogy a Tarnóczy-féle „Hunnia“ társaság azóta becracholt és Kossuth Ferencz visszalépett az igazgatóságtól, magán a tényen mit

sem változtat. Valamint mellékes az is, hogy csak rövid ideig volt elnöke az Equitable biztosító intézetnek, mely bizonyára nem szakértelme kedvéért, hanem a neve által csinálendő reklám fejében adott neki tetemes összegeket. Egyszóval a Szabadság-herceg a nagy történelmi nevet pénzbelileg értékesítette.

Örökölt azonban Kossuth Ferencz egyebet is. Örökölte diésüült atya kézíratait, ezüstjeit s egyéb relikviákat, melyek becsesek minden magyar embernek. Akárkinek birtokába jutottak volna, megtartaná, megőrizné szeméfnényéül jobban. Kossuth Ferencz pedig azokat is eladta száz vagy százötvenezer forintért. Erre csak egy szentenciát tudunk mondani: ereklyéket az ember megarta, vagy ha a nemzetnek engedi át, nem fogad el érte pénzt, mert a kegyelet nem engedi őket megtaksálni.

Ez volt az örökség. Hát a munka, a mióta itthon van s a nemzet vezéréként zsírálja magát? Pár unalmas, rossz cikk az Egyetértésben, s néhány még unalmasabb, eszmileg és formailag silány beszéd a képviselőházban. Nem Ugron és Apponyi, hanem Visontai Soma és Babó Emil is toronymagasan fölötté állanak tehetség dolgában. Akár ir, akár szónokol, egyformán kevés a mondani valója. Bányadt, szintelen és hozzá tapasztalatlan ember, ki külföldi teoriákat hirdet hazafias frázisokkal leöntve. A kormányval szemben tehetetlen, az egyszerű nép előtt ellenben intranzigens. Bánffy azt tesz vele, a mit akar, ő pedig a népet akarja megtevesztetni. Nem egyéb egy szimpla embernél, a kiből csak egy tulajdon van kifejlődve határtalan mértékben: az önhittség és elbizakodottság. Ha a Kossuth Lajos fia helyett Kovács Ferencnek születik vala, észrevétlenül élne le napjait.

De mint Kossuth Ferencz vezére akar lenni a magyar nemzetnek. A nagykőrösiek már akzeptálták is. Szerencse, hogy a nagykőrösiek kevesen vannak. Az ország értelmes lakossága ellenben szánalommal fordul el ettől a Don Quixotte-szerű alaktól, s elválasztván Kossuth Lajos emléktől, s nagyságát Kossuth Ferencztől, azokat követi, kik tenni akarnak a népért, nem csupán szónokolni.

(b. a.)

Mai lapunk 8 oldal.

BELFÖLD.

— A kiegyezési tárgyalások a Bánffy-kormány meglepő szerencsével folytatja. Az osztrák kvóta-bizottság tudatta, hogy 49,16% arányt kíván megállapítani Magyarországra részéről. Tehát, 10%-ot el többet kell fizetnünk a közös kiadásokhoz, mint eddig tettük. És mondja még valaki, hogy Bánffy nem tud sikereket elérni!

— A Huberth-Fejérváry affér, melyet lapunk legelőbbi számának vezércikke ismertetett, el van intézve. De hogyan? — Fejérváry báró, a cs. kir. tábornag és Mária Terézia rendjeles lovag, kibúvót keresett. A mikor Huberth Andor tábornok segédjei elégtételadásra szólították fel, a vitez tábornag kijelentette, hogy „hivatalos működés közben tette nyilatkozatát s így felelősségre nem vonható.” Gratulálunk a honvédtisztikarnak, melynek minisztere most kétszer egymásután — (Kassits Péter volt az első ellenfele) — mutatta meg, hogy csak a nyelvével tud hűsködni.

— Nincs korrupció. Minekutánna Pulszky Károlyt, az országos képtár igazgatóját és szabadelvű párti képviselőt először boldognak nyilvánították, majd hűtlen pénzkezelés miatt a törvényeseknek átadták: betegezésül azzal a hírrel lepik meg a világot, hogy az országos képtárból semmi sem hiányzik, sőt a képvisárlások finansziális része is rendben van. Pulszky Károly tehát ártatlan, mint egy csecsemő és bátran kijöhét a fogházból elfoglalni eddigi állását. A mily szemérmelen a szabadelvű párt és annak sajtója, még ezt is megérhetjük. A közvéleményt azonban ennél az ügynél nem lehet félrevezetni. Meghozta az már az itélő határozatot nemcsak a kormány fölött, mely csuf kemédiát játszott a boldondá nyilvánítással, hanem a magukat eszközül mindenhez odaadó dr. Kresz és dr. Niedermann orvosok, a miniszter által kiküldött vizsgálóbizottság, és a kormánypárti sajtó fölött. A Pulszky-ügynek ilyenén kifejlése a legszörnyetesebb botrány, mely Magyarországot érheti. Bűszkék lehetnek a szabadelvűesek, kik megmenteni összeállottak az egykori nagymester fiát, hogy ezt az eredményt elérték.

— A holt kézről. Nagy fontosságú határozatot hozott a m. kir. Curia. Kimondotta, hogy „az egyházaknak, egyházi testületeknek, s egyházi személyeknek ingatlan vagyon szerzését tiltó, u. n. holtkézről szóló törvények

a változott viszonyokról fogva alavulván mincseleg hatályban. Ez a határozat annál előmerésztelőbb, mert Erdély igazságügy miniszter befolyással akarta legfőbb bíróságunkat, hogy máskefé határozzon. A bírói függetlenség azonban ellentállott a „szabadelvű” nyomásnak.

A földművelés.

(K. Ö.) A merkantil érdekörök presz-sziója lehetetlené teszi ebben az országban minden oly gazdasági tényező fejlődését, mely nem a nagyipar és kereskedelem érdekeit van hivatva előmozdítani. Innét van az, hogy az időközi földművelési miniszterek a földművelésre éppen csak annyi gondot fordítanak, a mennyit tárcájuk adminisztrációja feltétlenül megkövetel. Mert ha pusztán a földművelésügyi miniszter személyéről volna szó, ha kizárólagosan rajta állana, lehetetlen, hogy nagyobb figyelemben ne részesítene a magyar földművelésügyet, mely az ország a nemzet vagyónának egyedül képezi kiapadhatatlan forrását. De mikor a földművelési miniszter is, ha tárcáját megtartani akarja, követni tartozik a szabadelvű rendszer közigazdasági politikáját, mely merkantil irányu és legnagyobb ellenségét az agrár-rendszerben látja. És joggal. Csak hogy külbmséget kell tenni: A merkantil körök mikor az agráriusokat támadják, fajgyűlöletről és kenyérrigorségről vádolják, holott az agráriusok sem előjogokat, sem kivételes rendszabályokat nem sürgetnek. Ámbár a földművelés mai súlyos válsága mellett joggal ezt is megtehetnék. A mit kívánnak, mindössze annyiban áll, hogy a magyar kormány az eddiginél nagyobb figyelemben részesítse a földművelést, ha csak azt nem akarja, hogy a föld válsága következtében egész közigazdaságunk a bukás örvényének szélére jusson.

Hogy a magyar földművelés súlyos válsággal küzd, ezt manap már senkiesen

nyavolja. Még a merkantilisták sem élik meg ezernél kezdve a válsággal küzdő földművelés hatását az ipar és kereskedelemre. Maga Darányi is több öszinteséggel, mint jóakarattal vállotta meg egyik képviselőházi beszédében, hogy „még kell értetűi mindenkivel, hogy ebben az országban máskefé, mint a földművelést és ennek érdekeit támogatva, senki sem boldogulhat.” Csodálkoztunk is azonban e szavak elhargzása után, hogy a liberális merkantil értelmű tábor palotatorradalmat nem inszenált Darányi ellen, de valószínűleg ugy gondolkoztak szabadelvű-párt és kormány, hadd beszéljen Darányi és engesztelje ki a lázongó agráriusokat, az igérettől még nagyon messze van a tett. Épen azért csak nagy fentartással fogadjuk Darányi expozíciójában kidomborított fényes ígéretek a gazdasági hitelről, a gazdasági szakoktatásról, a telepítésről, az állattenyésztésről stb., mivel a mult idők tapasztalatain okulva elhinni nem tudjuk, hogy a szabadelvű gazdasági rendszerbe egészséges agrár-rendszer beilleszthető volna.

Ennek a feltevésére feljogosít minket az a körülmény, hogy Darányi épen azokról a dolgokról hallgatott, melyek nézetünk szerint nagyobbbrést okai mezőgazdaságunk hanyatlásának. Nem akarunk Darányi érdeméből semmit sem levonni, sőt ellenkezőleg a javítás általa említett eszközeit, mint pl. a gazdasági hitelrendezését, a telepítést s gazdasági ipar felkarolását fontos tényezőnek ismerjük a válságba került mezőgazdaság felsegélyezésére. De vannak dolgok, melyek ha földművelésügyünkről van szó, önkényt is előterbe tódnak és a melyekről Darányinak annál is inkább említést kellett volna tenni, mivel mint földművelésügyi miniszternek az a nemes feladata, hogy irányítson és vezessen földművelésügyünkkel kapcsolatos és fejlődésére befolyással bíró összes kérdésekben. Ezek közül csak a legfontosabbakra akarunk röviden kiter-

TARCA.

Tóni kisasszony.

Irtá: Kincs István.

— A „Fejérváryi Napló” eredeti tárcája. —

Ha lélekbuvár vagy, mondd: mi lakik egy vén leány szivében?

Azt hiszem, a vén leány szive temető, melynek néma hantjai alatt csöndesen alussza örök álmát a boldogság. Hanem azok a hantok megmozdulnak, mikor egy-egy emlék sirásónak szegődik: a gödör ismét megnyílik s a halott új életre ébred.

Föltámad, s kikel a mélyből.

De csak azért, hogy újból elpihenjen, hiszen az a halott nincsen husból és vérből, kisértet az csak, mely az ébredő hajnal első sugarára, a való élet lehellestzerü érintésére ismét visszafut a sirok honába. Belefékszik a megnyílt gödörbe s a lemondásba ismét lantokat borít reá.

Szóval a vénleány a lemondásban is tud ábrándozni s minden ábránd neki új csalatkozás. Megkeresi a reményt is néha, görcsösen kapaszkodik belé, míg maga meg nem fojtja azt, mint némely virág teszi, mely a rászállott bogárnak összeesekott szirmaiból koporsót készít.

A multnak képei meglevenednek előttem. Látom Tóni kisasszonyt, tisztán hallom a hangját, a hogy nekem beszél ...

Együtt laktam vele; ugy értem: egy házban — egy udvarban. Ó rég megette már a

kenyere javát. Én meg csak gyerekember számba mentem. Most is rázom a fejemet, ha ugy elgondolom, mi kötött minket akkor össze. Pedig sokszor együtt voltunk. Ott ültem mellette a vadszölöglugos bejáratánál. Ő kötött, én magam elé bámultam. Néha megreszkiroztam egy-egy kérdést s ő felelt — felelt hosszan, okosan, hogy a válasza akár filozófiai fejtegetésnek is bevállott volna.

Mert, hogy igenis Tóni kisasszony nagy filozofus volt.

Egyszer arra a vakmerőségre vetemedtem, hogy megkérdeztem tőle:

— Mondja, kérem kisasszony, nem mehetett volna férjhez? Nem kínálkozott volna soha alkalom?

Ha más vén kisasszonytól találom ezt kérdezni, akkor szent, hogy a hajamba fut mind a tiz körmével, vagy állásba teszi magát s ki-düllesztett mellel kezdi szavalni, hogy hát huszszor, százszor is mehetett volna. Annyi kosarat osztogatott, hogy a szombathelyi rabok esztendőszám nem tudnak annyit megfoni a Gerint folyó melléki fűzfavesszőkből. Hanem az én Tóni kisasszonyom cseppet sem jött tűzbe, rám nézett azokkal az értelmes szemekkel s azt mondta:

— A mint vesztük.

— Hogyan érti ezt, kisasszony?

— Ugy, hogy a mikor, talán még férjhez mentem volna, akkor még szegény leány voltam, pedig hát a szegényeknek manap, ha angyal volna is szépségre és szivre, nincsen becsülete; kelete a férfi nép előtt. Majd azután gazdag lettem: nagy örökség szállott rám a bátyám

révén. Most már hiszem kértek volna, de én büszkébb voltam, hogy sem a pénzemért vetessem el magamat. Majdnem vén leány voltam már.

— S nem bánta meg azóta?

— Mit bántam volna rajta? Boldogságot nem kereshettem akkor már s a nyugalmat így biztosabban feltalálom. Magamban állok, de semmi gondom. Ki tudja, mennyi gondot, mennyi bánatot kaptam volna cserébe, ha máskefé teszek. Nines igen mit megsíratnom, szemem alig ismeri a könnyet. Nyugodtan élek máról-holnapra.

— De cél nélkül — kotyogtam bele elég vakmerően.

— Jobb az, mint célt téveszteni — folytatta a kisasszony szeliden — Hány asszony van a világon, ki ha visszatekint lefolyt életére, fájdalommal kénytelen elismerni, hogy nem ugy élt, a mint azt a világ, a becsület — esetleg gyermekei megkövetelheték volna tőle. Tudom, a világ a vén leány életét tévesztett egzisztenciáinak tartja s azt hiszi joga van hozzá, hogy szánó mosolygással adózzék neki. Hadd nevessem, én tudom, rajtam nincsen nevetni valója. Ha visszatekintek lefolyt éveimre, nekem nincsen mit megbánnom. Ha újra kezdeném, talán megint ugy tennék.

— Hát mondja csak, Tóni kisasszony — kezdtem egészen meghatva a vén leány öszinte szavaitól — Ha egy fiatal leány most magához járul tanácsért, menjen-e férjhez, vagy nem? mit ajánlana neki?

— Nem tartánám vissza, de

— De?

— Nem is biztatnám igen.

A ráncok mintha pillanatra kisimultak

jeszkedni. Ezek a földadórendszer, a tarifapolitika, a kereskedelmi szerződés és az idegenbuza beözönlése.

A földadóról csak nemrégiben mondtunk el nézetünket e lapok hasábjain. Utaltunk a külföldi példákra, hol komolyan foglalkoznak a föld terheinek megkönnyítése eszméjével. Ujra hangsúlyoznunk kell adórendszerünk igazságtalan voltát, mely az egyenlő teherviselés elvét szem előtt nem tartja. A mezőgazdaságot elviselhetetlen teherrel sújtja, a merkantil gazdasági erőket a legmesszebbmenő privilegiumokkal támogatja. Az osztrák kormány nyíltan ki merete mondani, hogy a földadó leszállításából származó hiányt a tőzsdeadó felelemelésével fogja pótolni. Nálunk a tőzsdeadó nebánsvirág, örüljön az agrárius, hogy buzájával kereskedik — a papíron. Mikor fogja végre belátni a szabadelvű rendszer, hogy a nagyipar és vállalatok állami támogatásával nem sikerült neki megteremtenie a nagy ipart, de a föld terheinek szertelen növelésével fönkretette a földmivelést.

A gazdaközönség jogos követelését képezi, hogy a tarifapolitika a mezőgazdasági termények szállítására egyöntetűen szerveztessék, szemben a merkantil gazdasági politika által dédelgetett refakcia-rendszerral, mely ép a hatalmas kereskedői köröknek biztosít szállítási előnyöket a kisbirtokos osztály rovására, mely a kistávolsági forgalomban kénytelen ráfizetni azt, a mit a nagytávolsági forgalomban refakcia címén kedvelt hiveinek elenged. Nincs itt privilegiumról szó, mert jogosan követeljük, hogy az állam forgalmi eszközei, melyek nemzetvagyonot képeznek. egyaránt vétethessenek igénybe mindenki által. Nem dédelgethetjük a távolsági forgalmat a helyi forgalom rovására. És határozottan elítélendő, ha a refakcia-kedvezményeknek politikai háttere van.

A kereskedelmi szerződésekről csak

annyit akarunk megjegyezni, hogy azokon a lejáratig változtatni nem lehet, de igenis lehet intézkedéseket foganatosítani, melyek igen sok dologban enyhítenék a szerződések szelleméből folyó hatásukat, hogy legalább ezuton állítatnék némileg helyre azon egyensúly, mely a mezőgazdasági és egyébtermelési ágak vámtarifái megállapításánál a jövőben az ország mezőgazdasági jóléte érdekében feltétlenül foganatosítandó. Érdekeink itt ellentétbe jönnek Ausztria érdekeivel, ami nem ok arra nézve, hogy mezőgazdaságunkat az ausztriai iparnak feláldozzuk.

Jelenleg sokkal nagyobb fontosságot kell tulajdonítanunk az idegen buza beözönlésének, mi szoros összefüggésben van az örlési kedvezménnyel és a malomvisszaéléssel. E téren radikális eszközök foganatosítására van szükség. Nem kívánja senki az örlési kedvezmény eltörlését, csak szigorú végrehajtását a törvénynek. És akkor kedvezményben csak a kikészítés és kivitelre szánt buza fog részesülni és nem fogja az 1.83 frt vám kikerülésével a budapesti piacon adás és vétel tárgyát képezhetni. Míg így az sem óv meg a visszaéléstől, hogy a vámkedvezményes buza maximuma meg van határozva és hogy a román buza a gabonatőzsdén külön jegyzés tárgyát képezi, mert napirenden van a balkán búzáik elítölése.

Ezeket és ezeken kívül még sok mást, melyek a gazdaosztály saját hatáskörén kívül esnek, tessék jól megcsinálni és akkor elhiszszük Darányinak, hogy fennebb idézett szavait komolyan vette. Addig azonban a gazdaosztály szervezkedése és öntevékenysége sem lesz képes a földmivelés sulyos helyzetén segíteni.

Rituális vérvád Bulgáriában.

A Bulgáriával egyesült Kelet-Rumelia fővárosában, Filippopolisban óriási izgatottságot és felháborodást kelt egy keresztény gyermek rejtélyes meggyilkoltatása. Az eset sokban ha-

sonlít a garm-kis-sallóihoz, melyet a bíróság földéretlenül az irattárba temetett el.

Huazonegy nap előtt egy katolikus házaspár öt éves fiacskája nyomtalanul eltűnt. A rendőrség kidoboltatta, kereste, de nem tudott reáakadni. A rendőrfőnök most három nap előtt megidézte a fiúcska atyját, s kijelentette neki, hogy: mitán mindenütt sikertelenül nyomoztak, házkutatást fog tartani legközelebbi szomszédjainál. „Ez nem szükséges”, felelé az atya, mert neki senkire sincsen gyanuja a szomszédház lakói közül. „Ez már az én dolgom”, mondá erre a rendőrfőnök és a következő napra eirendeite a házkutatást. Mikor az atya haza ért, elmondta nejének a rendőrség szándékát és megbizta az asszonyt, közölje azt a szomszédokkal, hogy azután meg ne ijedjenek. A nő megtette. Korán reggel csakugyan eljött a rendőrség oda, de még korábban észrevettek egy asszonyt, amint az egyik udvari lakásból karján nehéz zsákkal kilopzókodott: természetesen senki sem törődött vele s nem is gyanította, hogy mi legyen a zsákban. Az asszony a zsákkal kiment a városból. A városi faiskolában dolgozó munkások látták előtűnik elmenni és megfigyelték, hogy egy bozóthoz egy mocerár mellett közeledett s ott a zsák tartalmát kiürítette, mire egy másik uton visszatért a városba. Egyik kíváncsi munkás elment a bozóthoz, hogy megnézzé, mit dobtak el ott, és nem csekély meglepetésére egy meggyilkolt gyermeket látott ott. Azonnal jelentést tett róla társának s a rendőrségnek, mely utóbbi rögtön a helyszínre termelt s ott őrt állított föl. Az eset híre csakhamar elterjedt a katolikusok által lakott városrészben és az emberek csapatostul kezdtek oda kiözölni, hogy a holttestet megcsémélték. A holt gyermek tenyeréin, nyakán, fején stb. sebek tátongtak, melyeket úgy látszott, borotvával ejtettek rajta. Mindenki rituális gyilkosságot sejtett, melyet a zsidók követtek el. Minthogy a hulla még nem indult felszólásnak, a gyilkosság legfeljebb két nap előtt történhetett és e napra éppen szombat (sábesz) esett.

A legközelebbi szomszéd házában a rendőrség megtalálta a gyermek ruháit, és a kemenczében annak a véres zsáknak egy részét, melyben a gyermeket elszállították, azután egy mélyedésben a földben ráakadott egy nagyobb agyag-edényre, mely félig tele volt hamuval. A holttest fején szintén sok hamut vettek észre.

Az illető asszonyt, férjét, valamint öreg anyját azonnal letartóztatták, aki különben gyakran szokott zsidó házakban szolgálatot

volna arczán, magas homlokán és szemében büszkeség ült. Soha, szavamra mondom, vén leányt soha se képzeltem volna ilyennek. Tóni kisasszony szive nem volt temető, melynek néma hantjai egy vesztett élet boldogságát takarták. Neki nem voltak álmai, melyek azt a halottat új életre támasztották volna, hogy éjszakai rémként megkisérte a lemondás nyugalmát. Tóni kisasszony nem vágyott több után, mit az élet neki adott. S ez a megelégedés maga volt mára a boldogság.

A párbeszéd félbeszakadt.

Sokszor összekerültünk még azután. Mikor a lugos alatt észrevettem a fehér csipketekecsot, mely karjáról lecsingött, míg a végét tovább horgolta — akkor csak melléje szegődtem mindig.

Szerettem, akárcsak anyám lett volna.

Hanem egyik héten, hiába néztem be a lugos ajtaján. Mult egyik nap a másik után s ő csak nem jött. Százszor elkérdeztem magamtól, ugyan hol lehet? Elutazott? vagy talán meguntá, hogy indikrét kérdéseimmel annyit zavarom? Ki tudja?

Megtudtam nemsokára. A kisasszony beteg volt, ágyban fekvő beteg. Orvosok jártak ki-be nála s a mint az emberek mondták, azok az orvosok semmit se bíztak az életéhez.

Meglátogattam.

Szó nélkül nyújtotta oda nekem, hosszú, sovány karját. Forró volt az nagyon. Hanem az arczán nyugalom homolt, szelíd megadás ült tekintetében.

A közjegyző lépett be. Én távoztam.

Tudtam, hogy végrendeletéről leszen szó.

Megcsinálták azt is s utána nemsokára beszélni kezdtek az emberek, hogy a vénleány meghalt.

Igen, Tóni kisasszony nem volt többé.

Eltemették. Sokan kísérték örök nyughelyére, de sirni nem sirt senki. Azaz, hogy az én szemeim ott a koporsó mellett elhomályosodtak, megtörtöltem s az ujjamon valami nedvesség csillogott utána. Szívem csurdultig volt.

En meg tudtam siratni a szegény temetést.

Nem volt semmi rokona. A világ kíváncsi volt, ki lesz az örököse. Magam is ott voltam a végrendelet felolvasásánál s meglepetve halottam, hogy minden vagyonát arra szánta, hogy kamataiból szegény leányok kiházassantassanak.

Ráztam a fejemet.

Ez a leány végrendeletével megcáfolta egész életét. S egészen önkénytelen kérdeztem megint magamtól:

— Mi lakik egy vén leány szívében?

Az üveges.

Irta Alphonse Allais.

Minden kedden délelőtt tíz és tizenegy óra közt felhangzott a kiáltás a Montmartre utca egyik végétől a másikig:

„Üveget re-pa-rálni.”

Ösögő, tiszta, vibráló hang volt, mely behatolt a szivig, s megreszkettette az ablaküvegeket. Csinos, karcsú legény hangoztatta ezt a kiáltást.

Mint egykori trombitás a lovasoknál, katonai pályafutásából megörzött bizonyos gavaléros monchalance-t, s azt a művészetet, hogy mikép pödörje ki a bajuszát, mely megtörte valamennyi szóaleány és néhány uri asszony szívéit is.

Vigan élt, a hogy talán egy üveges se a földön.

Özvegy Puyfolatre asszony egy kedd délelőttjén 10 órakor azzal foglalkozott, hogy szalonjában a szekrényen levő apróságokat porolgatta.

(Ezt a munkát senkire sem bizta, mert a mai szóaleányok oly vigyázatlanok.)

Az ajtó felnyílt és beállított Lujza, a fitos orru szóaleány:

— Asszonyom a konyhán betörtem egy ablaküveget.

— Maga mindig csak kárt csinál!

— Nem szándékosan tettem, asszonyom.

— Még csak az kellene!

— Szerencsére ma jön az üveges. Felhívjam?

— Persze, hogy hívja. Nem maradhatunk törött ablaknál.

Ebben a pillanatban felhangzott a kiáltás:

— Üveget re-pa-rálni.

Lujza lesietett a lépcsőkön s csakhamar visszatért egy férfi kíséretében.

Igazán csinos legény volt!

Özvegy Puyfolatre asszonyt a szerény iparos megjelenése nem érintette kellemetlenül, mert munkája befejezte után megkínálta egy pohár jó borral, melyet még néhány pohár követett.

teljesíteni. Az ügyvel most a vizsgálóbíró foglalkozik.

Eddig terjed a hiteles forrásból eredő tudósítás. Valamint a g a r a m - k i - s - a l l ó i esetén, úgy ezuttal is hangsúlyozzuk, hogy távol áll tőlünk az egész zsidóságot gyanúsítani a vérgyilkosságok bűnével. De hogy az orthodox zsidók közt divatoznak oly babonák, melyekről a civilizáltabbaknak még halvány fogalmuk sincs, erre vonatkozólag elmondunk egy esetet, melynek szemtanúi voltunk.

1886. szeptember első napjaiban, a mikor Bulgária fővárosában, Sofiában, ostromállapot volt, egy éjszaka magamban kóboroltam a törökök és spanyol-zsidók által lakott városrész sötét, keskeny utcáin. Egy saroknál különös zaj ütötte meg füleimet, mintha tompán, elfojtva a föld alól hallatszott volna. Kíváncsian figyeltem, nem hallucináló-e? De a rejtélyes morgás egyre tartott, s hirtelen az a gondolat villant meg fejemben, talán összeesküvők gyűléseznek valamelyik földalatti helyiségben. Sietve félkerestem a Dsámia mellett tanyázó őrséget s közöltem megfigyelésemet a parancsnokkal. Egy őrsapattal azonnal utnak indultunk; a helyszínére érkezve, a tiszt figyelmesen hallgatózott, majd széttékkintett a házakon, melyek török szokás szerint, mind háttal néznek az utcára. Aggodalmas arca felderült és megnyugtatólag szólt hozzám: „Nem összeesküvők vannak itt, hanem spanyol zsidók. Ez a ház egyik zsinagógájuk.” — Mit csinálnak ily késő éjszaka? kérdeztem kíváncsian. A tiszt kissé gondolkodott, majd hirtelen észébe jutott: „Ma reggel halt meg Sónia leggazdagabb zsidója, a milliomos Tagger. Bizonyára ő érte tartanak gyászistentiszteletet.”

A szokatlan idő és a különös hely ösztöklélt arra, hogy megkérdézzem a tisztelet: nem lehetne-e bemenni a zsinagógába? Az udvarias, fiatal bolgár hadnagy készséggel vállalkozott kísérőnek. Megkerültünk egy még szűkebb sikátort, s keresztül haladva egy alacsony ház udvarán, eljutottunk a zsinagógához. Hat vagy nyolcz léposún kellett lefelé menni, s aztán benyitottunk.

Az egykori huszártrombitás, hosszú bajuszát pödörgetve, néhány epizódot beszélt el hadi élményeiből. Semmi kétség, hogy a csinos ifjú, szerénysége dacára, igazi hős volt. Mindket nő elragadtatással hallgatta.

Puyfolatre asszony barna volt, simára fésült hajjal; betöltött 40 éve dacára igen csinosnak látszott.

Lujza, a kis, pikáns szobaczeznus, szőke fürtökét hordott, melyek a legkisebb mozgásra szinte elrepültek homlokáról.

Szavamra mondom, nem tudom, a simára fésült hajfonatok vagy a szőke fürtök voltak jobban figyelgetve a hadi kalandok elbeszélése alatt.

Egész héten mindkettő álmodozott a szép üvegesről.

Lujza nem tudott uralkodni magán s a közetköz kedden csir! belenyomta könyökét az ablakba.

— Asszonyom, megint betört egy üveg.

— De édes gyermekem, nem tud maga jobban ügyelni?

— Nem szándékosan tettem, asszonyom.

— Még csak az kellett volna!

— A mint megfordultam, a seprőnyele odaütődött.

— Föl kell hívni az üvegest.

— Igenis, asszonyom.

Lujza sugárzott az örömtől és Puyfolatre asszony is olyan benső meglepődést érzett, aminőt ablak betörése ritkán szokott támasztani.

Mintán a szép üveges eleget tett hivatásának, folytatta hőstetteinek elbeszélését, egyre jobban hatolva mindkét nőnek a szívébe.

Különös látvány tártul szemeim elé. A magas, cerek, de nem terjedelmes teremben, melyet homályosan világítottak meg a tetőzetről vaslánczokon függő, háromszög alakú fatartóba helyezett gyertyák, körülbelül 15–20 öreg zsidó futkosott körbe. Fejüket turbán takarta, testüket törökös ruházat. Hosszu fehér hajuk és szakálluk szinte lengett, s fáradhatlanul mormogtak valamit, a mi lehetett imádság vagy átok. A terem közepén egy szék állott, s a homályhoz csak fokónként szokó tekintetem nagy meglepetésre egy o d a k ö t t ü t t g y e r m e k e t fedezett fel. Tíz-tizenkét éves lehetett, elkényszeredett arca, bolgár fücska. Szeme be volt hunyva, s mozdulatlanul tűrte, hogy a körbe futó zsidók arcaiba kö p j e n e k. Igen, a jelenlevők mindenike, a körfutás közben a fia elé érve, lábával feléje rugott s arcaiba köpött.

Talán öt percig szemléltem e különös látványt, s aztán vissza vonultunk az ajtóból. Kérdéseimre a bolgár tiszt csak annyi fölvilágosítást tudott adni, hogy az istentiszteletnek ez a módja már ismeretes előtte. Szegény keresztény családok szokták kölesünadni gyermeküket öt le va (öt korona) díjért. Czigányok olcsóbban adnák, de a zsidóknak azok nem ellenének, mert a czigányok mohamedán hitűek. Hogy mi jelentősége van a keresztény fiú lekötözésének és leköpésének, mit szimbolizál ez a ritus: a bolgár hadnagy nem tudta megmondani.

Tíz év telt el azóta, s többször, más idegen országokban is kérdezősködtem zsidó ismerőseimmel e furcsa szokás magyarazata iránt. Senki sem tudott felvilágosítást adni. Most megirtam, íálha akad utbaigazít. De megirtam azért is, hogy meggyőzzem a mi felvilágosult, modern izraelita polgártársainkat: vannak az orthodox zsidók közt oly babonák, melyekről nekik fogalmuk sincsen. És lehetnek oly fanatikusok, kik még a vérvételt is alkalmazzák. Ezeknek a bűnéért azonban józan ember nem ítéli el az egész zsidóságot.

Barabás Albert.

Rendes heti szokássá lett. Minden kedden . . . csir! . . . betört egy ablaküveg.

Özvegy Puyfolatre asszonynak ez egy év alatt 104 francjába és 52 üveg kitűnő borába került, de nem bánta.

Egy kedden azonban Puyfolatre asszony valamit észrevenni vélt és Lujza azonnal értesítve lett, hogy nézzen más hely után.

A szép özvegy annyira fel volt háborodva, hogy inkább a felmondási időt is kifizette, semhogy a leány egy napig is a házában maradjon.

Az üveges igen jelentékenyen elcsodálkozott, midőn a következő kedden Lujzát nem találta a házában.

Talán szobaleányt változtatott asszonyom?

— Ah igen, fájdalom csak későn tettem. Pizkos, hazug, tolvaj, nyalakodó természetű leány volt.

— Ah, ki gondolta volna Tehát ezt az ablakot az új szobaleány törte be?

Szüies pir futotta el Puyfolatre asszony arcát s lesütött szemmel mondá:

— Nem, én voltam!

Micsoda vallomás volt e mély pirulásban! Az üveges, mint egykori huszártrombitás, azonnal megértette. Megpödörte hosszú bajuszát és megiehetősen egyszerűen, de annál értelmesebben válaszolta:

— En is asszonyom . . . már rég óta!

. . . . És az egykori trombitás feleségül vette a szép özvegyt.

A város közgyűlése.

Örömminkre szolgál annak hírüladása, hogy Székesfehérvár polgárai nem tánczolják körül vakon a liberalizmus bálványát. A törvényhatósági bizottság tagjai józan politikai ítélőképességüknek és független gondolkodásuknak adtak kifejezést, midőn Sopron város famózus átirata fölött egyszerűen napirendre tértek. Az a hangulat, mely a közgyűlési terem falai közt uralkodik, lehetetlenné tette, hogy csak egy pártoló szó is hangozzék a szólás-szabadság korlátozását célzó indítvány mellett.

E politikai vonatkozású ügyön kívül csupa apróbb városi dolgokat intézett el a közgyűlés, melynek lefolyása a következő volt:

F i á t h Miklós báró főispán távol lévén, az elnöki széket H a v r a n e k József polgármester foglalta el a hétfői közgyűlésen.

A napirend előtt B e r r e g i József szóba hozta, hogy a városnak van ugyan egy közfürdője, a mely dr. M a j o r főorvos indítványára létesült, de nincs megfelelő léosztatója, holott az is fontos szükséglet. Ajánlja, hogy a tanács foglalkozzék ezzel. H a v r a n e k polgármester megnyugtatta a felszólalót, hogy a főmérnök majd készít tervet és költségelőirányzatot rövid idő alatt.

Bejelentették és tudomásul vették, hogy a belügyminiszter az adófelosztalmási-bizottság elnökévé: M a d a r a s Lipótot, alelnökévé: V é r t e s s y Józsefet nevezte ki; tagokul a város részéről megválasztottak: P á l f f y Károly és S c h l a m m a d i n g e r Antal; a III. oszt. adókievítő-bizottsága bizalmiférfiak gyanánt kiküldettek: N e m s i t s Gyula és L a s i t s István.

P é n z e s I m r e figyelmébe ajánlotta a bizottságnak, hogy nagyobb körültekintéssel járjon el az adókievítésekéknél. Helyes volna több bizalmi férfit alkalmazni.

E felszólalásra L a s i t s István azzal felelt, hogy maga helyett Péntest ajánlotta biztagnak, a mit azonban az utóbbi nem akart elfogadni, s mentegetőzött, hogy személyes élnélkül hozta szóba a dolgot.

A tobak-utcai H o l l e r Mihályné-féle ház kisajátítási ügyében előterjesztés tételét, hogy az 1800 frtért vétessék meg. A kisajátítást az utca rendezése teszi szükségessé, minek jeléül magánosok 500 frton felüli összeggel hajlandók a megvételhez járulni.

H a l á s z János ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy a ház nem ér meg 1800 frtot, tehát nem kell megvenni.

Ugyanígy szemlében beszélt F l a s k á r József, sőt szemrehányólag hozzátette, hogy a Palotavárost a vízváros rovására mindenféle előnyökben részesítik.

E vád ellen H a v r a n e k polgármester szükségesnek látta kijelenteni, hogy a város egyformán gondoskodik minden kerülete felől. A Tobak-utcai ház megvétele nem előnyös ugyan, de meg kell tenni, nehogy magánkézbe jusson, s még drágábban sajátíttassék ki.

L ö r i n c z Elek és W i n k l e r Vilmos a megvétel mellett vannak. Utóbbi arra is figyelmeztette a közgyűlést, hogy a tulajdonos esetleg kárterítési pört indíthat, mert a ház az utca rendezés folytán vált értéktelenné.

Dr. M a j o r Ferencz főorvos hangsúlyozta, hogy közegészségügyi és utca rendezési szempontból szükséges a megvétel.

A kérdés végül szavazásra bocsáttatván, 43 szóval 7 ellenében elhatározták, hogy a házat a város megveszi.

Ezután megszavazták 210 frtot a Szt Sebestyén-templom szőszékének helyreállítására s B e r r e g i József felszólalására a polgármegiergerte, hogy a templomhoz vezető gyalogjáró kiköveztetésének költségével foglalkozni fog. — A ref. temető melletti 6 hold homokos területet szederfa befásításra átengedték. — Az iskolaszékbe dr. P e l l e t Ödön helyébe E d e r Józsefet választották meg. — Perényi József főtanítónak négy havi szabadságot engedélyeztek. — A 77.000 frtos városi kölcsön felvételére H a v r a n e k Józsefet, N a g y Ignácot és S a y Ferenczet küldték ki. — Az ezredéves

kiállításban résztvevő helybeli iparos segédeknek és tanoncoknak 200 forint segélyt szavaztak meg.

Bejelentették, hogy a városi téglatelepért id. Mann József hajlandó megadni a kért 7500 forintot. Az eladás ügyében a legközelebbi közgyűlés fog határozni.

Miután Sopron átírata fölött napirendre tértek, Győr városnak a vidéki házak adómentességére, s a pénzügytörvények tartalékalapjának leszállítására vonatkozó átíratait pártolólág tudomásul vették, a gyűlés dr. Vízteleki Fülöp járási orvos oklevelének kihirdetésével véget ért.

A legközelebbi közgyűlést április 23-án tartják.

Egy elmaradt interpelláció.

A városi hatóság néhány tagja, mint már említettük, konok kitartással ragaszkodik ahhoz, hogy a milleniumi banderium zászlaján ne a város törvényes neve, hanem az újabb időben önkényesen forgalomba hozott Székesfehérvár elnevezés szerepeljen. E tárgyban tett felszólalásunk széles körökben élénk viszhangra talált s különösen a város régebbi polgárai nem szándékoznak eltérni e név-hamisítást.

Szó volt, hogy már a hétfői közgyűlésen szönyegre viszik a kérdést. Az idő előrehaladottsága miatt azonban a felszólalás elmaradt, s csak az április hó 23-án tartandó közgyűlésen fog a törvényhatósági bizottság egyik tagja interpellációt intézni a polgármesterhez, mint a városi tanács elnökéhez. Az interpelláció következőképp fog hangzani:

„A helybeli lapokban is szelvéstelve volt, hogy a város levéltárnoka egy beadványt intézett a tanáchoz azon alkalomból, hogy Székesfehérvár város hölgyei az ezredéves ünnepélyen a város képviselőjében résztvevő városi banderium részére egy díszlobogót készíttettek, melynek feliratában a város neve V-ik Ferdinánd apostoli királyunknak 1845-ben kelt, s a város levéltárban őrzött adomány-levelétől eltérő felirattal szándékoztak elkészíttetni, mely kegyes királyi adomány-levelében ugyanis az apostoli király megengedi, hogy a város addigi latin-köriratu pecsétje magyar nyelvű körirattal láttassék el, sőt örök időkre elrendeli, hogy ezen királyi engedély-okmányának megfelelőleg, a benne részletesen leírt város címere és magyar körirata használtassék; nevezetesen, hogy azon a város neve mint Székesfehérvár szerepeljen és így nevezessék; mely királyi adomány-levelét következtében a mlgu magy. kir. Helytartó Tanács 1845. évi szeptember 22-én kelt 34,817. számú körrendeletében az ország összes törvényhatóságait körrendeletileg értesítette, hogy városunk ezentul magyarul: Székesfehérvárnak nevezessék.

Miután pedig a kérdés ezredéves banderialis lobogó felirata, — mely lobogó a város képviselőjében küldetik fel az ünnepélyre, s így szükségképen következik, hogy azon a város helyes és törvényes neve szerepeljen, — a királyi adomány-levelé szövegétől eltérőleg határozott készíttetni, még pedig a polgármester ur közreműködése mellett, — városunk levéltárnoka indítatva érezte magát a város sarkalatos jogának védelmére kelve, a város nevének szándékos meghamisítása ellen felszólalni; mert egy és ugyanazon város nem szerepelhet két egymástól eltérő, t. i. egy királyi szentesítéssel megerősített, s egy önkényileg elkeresztelt, elferdített elnevezés alatt.

Hír szerint a városi tanács a levéltárnoknak ezen beadványát egy legközelebbi tanácsülésben tudomásul vette, a mint hogy nem is tehetett egyebet; mert a történeti okmány rendelkezése következtében azt helyesülőleg tudomásul kellett vennie, hogy Székesfehérvár elnevezése hivatalosan örök időkre csak úgy és akként írható, a miként az a ki-

rályi adomány-levelében írva van, t. i. j-vel Székesfehérvárnak írva; mert a királyi adomány-levelétől eltérnie nem is szabad.

Kérdem tehát először: hogy a tanácsnak ezen tudomásvétele folytán történt-e intézkedés arra nézve, hogy az ezredéves banderialis lobogó felirata a hivatkozott királyi alap-okmányának megfelelőleg készíttessék s azon a város neve Székesfehérvárnak legyen feltüntetve és így jeleztessek?

Kérdem 2-or: igaz-e a szállongó hír, hogy a város törvényhatóságánál oly hivatalos pecsétek és bélyegzők vannak használatban és alkalmazásban, a melyek szintén ellentétben állanak a királyi okmányban praecise meghatározott körirattal; vagyis a melyeken Székesfehérvár helyett Székesfehérvár szerepel?

Es kérdem végre 3-or: Ha igaz a 2-ik kérdés, intézkedett-e a polgármester ur, mint a hatóság vezetője, hogy a történeti igazság és királyi engedély-okmánnyal ellenkező pecsétek és bélyegzők, mint jogtalanok, a használatból kivéttessék, igazabban: megsemmisíttessék és helyettük törvényes körirattal ellátandók készíttessék és adassanak használatba? s hogy ezentul a város összes jegyzőkönyveiben és minden hivatalos kiadványaiban a város neve törvényszerűleg Székesfehérvárnak írassék?

Nincs kétségünk a felől, hogy a közgyűlés a polgármestert utasítani fogja a törvényes elnevezés alkalmazására. Székesfehérvár őslakói nem engedhetik meg, hogy egyik vagy másik hatósági személy saját gusztsza szerint bánják a város nevével. Azonban tartani lehet, hogy mire a közgyűlés határozatot hoz, a banderialis zászló felirata már el lesz csúfítva a meghamisított névvel. Figyelmeztetjük tehát a polgármestert, hogy mint a banderium-bizottság elnöke, idejekorán intézkedjék a város törvényes nevének a zászlószalagra nyomtatása iránt. Mert ha a lobogón j helyett h betű fog szerepelni, nem fogadjuk el mentségnek, hogy bevégzett ténynyel állunk szemben. Tudomásunk szerint most még nincs a felirat kinyomatva: tessék intézkedni a helyes irányban.

Táviratok.

A trónörökös özvegye.

Bécs, apr. 1. (Saját tud. táv.) Stefania főhercegnő ma reggel Bécsbe érkezett. A lakosság nagy lelkesedéssel üdvözölte, a merre végighajtatott. A Burghan való időzése után ismét a vasúthoz ment és kíséretével Velenczébe utazott.

Tűzoltók sztrájkja.

Bécs, április 1. (Saját tud. táv.) A bécsi városi tűzoltók közt ma reggel kiütközött a sztrájk. A hatóság megkeresésére a téparancsnokság 300 utászkatonát osztott be a tűzoltóságokhoz. A sztrájkolók napibérüknek 20 krral való javítását kérik, azonkívül, hogy 6 évi szolgálat után városi alkalmazottaknak tekintessenek. A sztrájk zavart okoz a városban.

Az olaszok Afrikában.

London, apr. 1. (Saját tud. táv.) A külügyi hivatalhoz érkezett jelentések szerint Menelik hajlandó az olasz kormányval megkötni a békét. Hadi sarzot nem kíván, hanem a temes váltságdíjat 2000 olosz fogolyért. Az olasz kormány a foglyok kiváltására vonatkozó követelést teljesíteni fogja.

Földrendés Itáliában.

Róma, apr. 1. (Saját tud. táv.) Olaszország több részén, Igy Calabriában és Messinában erősebb földrendés volt a reggeli órákban.

A bolgár fejedelem [Oroszországban.

Sofia, április 1. (Saját tud. táv.) Coburg Ferdinánd fejedelem Várnán és Odesszán át utazik Szent-Pétervárra, hol a husvétü ünnepek fogja tölteni.

Előfizetési felhívás.

As évenyeged lejártával tisztelettel felkérjük negyedéves előfizetőinket, újítsák meg idejekorán az előfizetést, nehogy a lap szétküldésben fennakadás történjék.

Hátralekos előfizetőinket pedig kérjük, sziveskedjenek a lapunkkal szemben fennálló hátralekos összeget további felszólítás bevárása nélkül kiegyenlíteni.

Városi és vidéki hírek.

— Az udvar és a millenium. A király határozottan kifejezett kívánsága szerint a királyi család a milleniumi ünnepségekben a legnagyobb pompa kifejtésével fog részt venni. Az előkészületek erre már megtörténtek. A budavári Mátyás-templomban tartandó hálaadó Istentiszteletre a király és királyné nyolczogatu díszhintőkon fognak kocsizni. A fődívmesteri hivatal egy magasabb rangu tisztviselője már Budapestre érkezett, hogy a miniszterelnökkel érintkezésbe lépjen. Károly Lajos főherceg a királyi palotában és Lajos Viktor főherceg Lobkovitz herceg hadtestparancsnok palotájában fog lakni. A többi főhercek számára a szállodákban tartanak fön lakásokat.

— József főherceg és családja életveszélyben. Egész Fiumét nagy izgatottságha hozta az a hír, — írják lapunknak Abbaziából, hogy József főherceg és családja e hó 25-én komoly veszedelemben forogtak. Az említett napon a főhercegi család a Deli nevű jachton kirándult Crvenicába. Délután háromnegyed 6-kor indult vissza a Deli, s félnyolczkor ért el a fümei kikötő gátjához, a Mária Terézia molozhoz s azt széles ívben megkerülve, a kikötő bejáratához jutott. Ugyanakkor érkezett Voloscsából a magyar-horvát gőzhajós társaság Ika nevű gőzöse, s a két hajó éles szöveget formáló irányban, egyforma sebességgel törekedett a kikötőbe. Eddig ki nem derített okból összeütköztek, pedig olyan erővel, hogy a gyengébb szerkezetű Deli minden ízében recsegni ropogni kezdett és orra kiemelkedett a vízből. A sötét éj még csak növelte az összeütközés ijedelmeit. Mária Dorottya főhercegnő sirva fakadt, József főherceg azonban hidegvérrel megnyugtatón igyekezett az óvéit. „Nincs semmi baj”, hangoztatta egyre, mire a főhercegi család izgatottsága lassankint lecsillapodott, főképp, a mikor látták, hogy a Deli utját folytatja. A remek jacht orrát erősen megrongálta az összeütközéskor az Ika oldalán függő mentőcsónak, s oldalán is zuzódásokat szenvedett a főherceg hajója, többek közt törökremet a főherceg címere is, mely a hajó oldalát díszítette. A vizagálatot azonnal megindította a kir. révihatal.

— A kritikus nap. Falb ur, a derek időjós, aki a szivárványt és a villámot egyforma hidegvérrel szórja ki a mellényzsebéből, hétfőre villámokat ígért. De még a villámoknál is többet jósolt, amilyenre még a legöregebb emberek sem emlékeznek. Bizony szombaton még egy kicsit aggódtnak, hogy hátha, hátha... Hízen a tyuk is talál néha garast, hát a Falb jóslata is beválhat — egyszer. Földrendés lesz-e vagy égiháboru, tüzokadás-e vagy vízvízión, az iránt nem voltak tisztában, de hogy valami lesz, azt aggódva sejtették. És csakagyan lett is valami: hűvös, borogos ózi nap, aminőről Arany János énekel egyik szép költeményében. Ózi nap a tavasz elején, egybe semmi.

— A megyei árvalház számára tudvalevőleg József főherceg hajlandó Martonvásáron átengedni egy 10 holdas területet. A főherceg nagylelkű bőkezűsége kétségkívül hálára kötelezi a megyét, de az árvalház-épitő bizottságnak mégis alaposan utánna kell néznie, nem volna-e előnyösebb, ha az árvalház számára átvenné a Kálozon levő Zichy-féle kastélyt, melyet a hozzátartozó parkkal, konyhakerttel és szőlővel együtt mostani tulajdonosa, Oltean Sándor 28.000 forint hajlandó átengedni. Itt azonnal el lehetne helyezni 50-60 gyermeket, további 8-10,000 forint befektetéssel pedig annyira bővíteni az épületet, hogy 150 árva, s a tanítókat kényelmesen elférjenek.

— **A Vörösmarty-kör milleniumi ünnepe.** A Vörösmarty-kör által tervezett milleniumi ünnepségek tárgyában a kiküldött bizottság a következő programban állapodott meg: Május hó 12-én d. u. 4 órakor a vármegyeház termében fogja az ünnepélyt megnyitni Dr. Vértessy József a kör elnöke. A beszéd végeztével az egyesült dalárda, mely állani fog a helybéli polgári, vasuti és iparos ifjak dalárdájából, a Hymnust énekli; ezután dr. Kuty József főreáliskolai igazgató tart beszédet, utána pedig a gymnasium és reáliskola dalárdája együttesen fogják Tinódi és Amadé egy-egy megzenésített versét előadni. A vadászok zenekarát is felkérlik, hogy e két éneket hangszerekkel kísérjék. Ezután Horváth Cyril gymnasiumi tanár tart beszédet és az egyesült dalárda Petőfinék, Tied vagyok tied hazám című dalát énekli el. Az ünnepeket a tóvárosi kör valamelyik igazgatója fogja bezárni egy beszéddel, mely után a jelenlevők együttesen a Hymnust éneklik el.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Torster Gyula baracsi lakost kinevezte segéd mérnöké a veszprémi állami építészeti hivatalhoz.

— **Hazatért halott.** Utolsó óhaja teljesült Cserna Vince volt debreceni főügyésznek, midőn az alföldi nagy város temetőjéből, hol 1891. február 10-ike óta pihent, hazaszállították Székesfejervárra. A boldogult városunk szülötte volt, itt végezte alsó- és középiskoláit, itt volt aljegyző, majd alügyész s itt vette nőül feleségét, Réh Eleonorát. Emelkedő pályáján — egyik disze volt az ügyészi karnak s a jogszávlágnak — soha nem feledkezett meg szülővárosáról s halálos ágyán is arra kérte nejét, hogy tétessze koporsóját szülei és nővérei mellé. Az özvegy teljesítette a kívánságot s a halott e hó 30-án hazaérkezett. A család s nagy számú rokonság jelenlétében hétfőn délelőtt ment végbe a koporsó elhelyezése a sóstói ref. temetőben.

— **Pályázat kántortanítói állásokra.** Április hóban két kántortanítói állást fognak egyházmegyénkben pályázat útján betölteni Pákozdon, hol az évi jövedelem 526 frtra rug, s szabadlakással, gazdasági épületek használatával van egybekötve, április 23-án jár le a pályázat; folyamodványok a kerületi-esperestanfőfelügyelőhöz, Székesfejervár, helvárosi plebánia) küldendők április 22-ig. A pályázat napján Pákozdon személyesen tartoznak megjelenni. — A Lovasberényi kántortanítói állást április 16-án töltik be. A jövedelem (lakással, földkel) összesen 895 frt. Folyamodványok Pázmándra (Fejérmegye) a kerületi espereshez intézendők.

— **Gyászrovat.** Ifj. Zavaros Ágoston megyeházi hivatalnokot súlyos vesztés érte, fiatal neje szül. Császár Krisztina e hó 29-én elhunyt. Halálát férjén kívül egy kis árva is a gyászolja.

— **A Duna halottjai.** Megyénk területén, Ercsini márczius 26-án este egy 60-65 évesnek látszó, ismeretlen férfi feloszlásnak induló hulláját fogták ki a Dunából. A holttestet bevitték az ottani temető halottasházába. — Ugyancsak Ercsini e hó 19-én egy nagymérvű rothadásnak induló férfi hulláját fogták ki az ottani lakosok és zsebében Sisa k Ferenc rácz-keresztúri építészről szóló irományokat találtak. Az előljáróság sürgönyözött Rácz-Keresztúrra, honnan egy nő és két férfi jött az agnoszkálás végett. A nő ráismert férjére, ki január 10-én eltűnt hazulról. — Ugyanok 22-én is fogták ki egy ismeretlen, 40-45 évesnek látszó férjhullát. — Az e hó 23-án Dunapentelén kifogott rothadásnak induló hullában Csintalan Sándor budapesti rendőrt ismerték fel.

— **A pannonhalmi ezredéves emlék-leleplezés.** A pannonhalmi ezredéves emlék-leleplezési ünnepélyt aug. hó 26-ára tűzték ki. A fényes ünnepélyen valószínűleg a Hercegprimás is jelen lesz, míg a magyar kormány nevében Wallacis Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter fogja az ünnepséget vezetni.

— **Segélypénz a kiállítóknak.** A város törvényhatósága február havi közgyűlésén a milleniumi kiállításban munkáikkal résztvevők számára 800 frtot szavazott meg, melyről az országos kiállítási helyi bizottságot értesítette. Az értesítés most jött vissza a városhoz, mely szerint a segélyért 10 kiállító jelentkezett, kik közt a 800 frtot a következőképp osztották ki: Kovács György kocsijárató 74 frt, Hirtling Pál Kovács 60 frt, Weisz és Tul timárok 24 frt, Kovács Ferenc timár 12 frt, Kubik János keztvny 26 frt, Mayer Lajos szobafestő 10 frt, Weisz László cipész 10 frt, Komlósi Lipót kocsijárató 10 frt, Szalay Gyula műorgona készítő 400 frt és Keszev Mihály gyáros 150 frt segélyben részesülnek.

— **Elítélt fejérmegyeiek.** A budapesti törvényszék Keszler János moóri születésű napszámost és Dolos István abai lakost, ki már egy ízben rablásért büntetve volt 8-8 havi börtönrre ítélte lopás vétsége miatt.

— **A haragos adós.** R. ur pénzközvetítő volt helyben és fülöp adós. A jó ur addig-addig haragotta ki embertársait a hibáiról, míg nem ő maga ragadt bele ugyanik a csavába. Ez a fatális csáva nem pedig valami tiszteltre méltó vizitívó, hanem a v. grehajtó személyben nyílt ki az aranyos firmájú pénzközvetítő ur Simor-téri tenyesen bebutorozott lakásában. A XIX-ik század embere ha-onló kellemetlenségek esetén másik cégretára nyújt, ha egy hivatalos személyt; yugodtan jegyzőkönyvet, sőt ha nagyon gátlatlan akarja csinálni a dolgot, még a t. kir. végrehajtó urat is megkínálhatja egy illatos operasszal. R. felebarátunk azonban nem vette ilyen kedélyesen a dolgot, ellenkezőleg a nála tett hivatalos vizit alkalomával annyira dühbe borult, hogy beárta az ajtót, s egy Manlicherrel kezében megakadályozta a jegyzőkönyv felvételét, s kényszerítette a bíróság emberét a gyors távozásra, mit ez nem is késett megeselekedni. A hivatalos működésben gátolt végrehajtó az esetet azonnal bejelentette a felettes hatóságának, s így R. ur, daczára sok bajának, még a kir. ügyészséggel is kénytelen lesz személyes összeköttetésbe lépni.

— **Talált hullák.** A bodajki határban e hó 26-án egy holttestre akadtak, mely már feloszlásnak indult. A falubeliek benne Tefinger Mátvás moóri lakosra ismertek, a kimég mult év december 13-án eltávozott hazulról azon ürügy alatt, hogy a törösi erőlőből karácsonyfelé hoz. de azóta nem tért vissza. Valószínűleg gyilkosságnak esett áldozatul. A vizsgálatot megindították. — Kápolnás-Nyék határában e hó 13-án az utszéli árokban egy férfi hullájára akadtak. Az orvosi vélemény szerint a halált fulladás okozta, mely úgy állott be, hogy az illető részeg állapotban a hóval tett árokba bukott. Az illető személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

— **Öngyilkosság.** Domján Julianna pátkai lakos e hó 26-án beleugrott a házában levő kutba. Mire kihúzták, az odahívott orvos már csak a halált konstátálta. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **A mezőőrök fegyverei.** A földmivélségi miniszter városunkhoz intézett leiratában megengedte, hogy a mezőrendőrök vadászkeszéllel és karabélyival fegyverkezzenek fel. Rendeletben felemlíti az eseteket is, midőn a fegyvereket használniok szabad.

— **Életunt napszám.** Fruszek Pál, 60 éves, velegi napszám, saját lakásán vadászfegyverrel szájába lött. A golyó a száján keresztül az agyveljébe hatolt s azt egészen szétromosolta. Az öreg ember többször foglalkozott öngyilkossági gondolatokkal, míg most végre is hatotta. Tette elkövetésére gyógyíthatlan és kínos betegsége adott okot.

— **Vesztett eb.** Csákvár községben a napokban egy veszett eb kóborolt s megmárt két kis lányt és hét ebet. A megmárt lányokat a budapesti Pasteur-intézetbe szállították, a veszett kutyát és a megmárt ebeket pedig lebunkózták.

— **Eltűnt fiu.** Kalmár János mohai lakosnak János nevű 19 éves fiát e hó 22-én szigorúan megdorgált. Ezt a fiu annyira szíve vette, hogy elszökött hazulról és azóta vissza sem tért. A hatóság nyomozza.

— **Eladó egy pár kevéssé használt, fenálló rézkulcsokkal és bőr huzókkal ellátott lószerszám.** Megtekinthetők Székesfejervárt Széchenyi-utca 11. sz. a. a háztulajdonosnál.

Irodalom és Művészet.

A millenium a népiskolában. A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében Magyarország ezer éves fennállását május 9-én ünneplik meg az összes népoktatásügyi intézetekben. Idevágó rendeletével egyidejűleg a közoktatásügyi miniszter egy 17 pontból álló tervezetet bocsájított ki az iskolák számára, a mely nagyjában útmutatás nekik ezen iskolai ünnepély mikénti megtartására. Ezen miniszteri tervezet teljes anyagát iskolai használatára most kidolgozta Sretvizer Lajos székes-fővárosi igazgató-tanító és egy 10 kros füzetben közrebocsájta. A lapunk szerkesztőségéhez beküldött diszes füzet borítékja kortörténeti képet ábrázol és tartalmazza egy a tanító, mint a gyermek által emondandó beszédet, az elszavallandó költeményeket, a hazafias énekek kottáit stb. Ajánljuk e diszes és tartalmas füzetet a tanulók által is megszerzetni, hogy az nekik becses és maradó emlékül szolgáljon az ezer éves ünnepségről. Megrendelhető a Dobrovsky és Franke cégégnél Budapesten. Egy mutatvány-példány 15 kr. előleges beküldése ellenében küldetik.

S z i n h á z .

Valamint Székesfejervárt, úgy az ország többi vidéki városaiban is pár napig szünetel a színeszet. Thália vándor apostolai szertezónáznak az új direktorokhoz vagy a fővárosban lesik a szerződötést. Dobó társulata is jóformán feloszlott, alig marad egypár tag a régiék közül.

Mult heti számunkban részletesen elmondottuk véleményünket a lefolyt saisonról s kifejeztünk adunk a jövőre vonatkozó óhajásainak. Ezuttal csak az utolsó előadásokról számolunk be röviden:

Szombaton, Németh József, a népszínház komikusának utolsó vendéfelléptével a Holtomiglan elnevezés alatt forgalomba hozott „irodalmi kevert” került szíre ez idényben negyedszer. A vendégművész Gelbgiesser Áron hordár szerepében olyan törülmetszett tipikus pesti hordárt mutatott be, mintha csak füttyszóval hívtuk volna, valahonnan a pesti dob-utca tájékaról. Kupléival pedig frenetikus tapsokra hangolta a szép számban egybegyűlt közönséget. A többi szereplők a régiék voltak. Vasárnap délután a Varszfátyol, este pedig a szini évad befejezésül a Három Kázmért láttuk. A szellemesen megírt darab nagy közönséget vonzott a színházba, s a jelenlevők gyönyörködtek a fatális örökség bonvadalmas históriájában. A darab az első előadáshoz hasonló kerekded előadásban folyt le, kivételvé a dicséret alól Lomniczy, ki csak árnyékát sem tudta adni Németh József Koltai Kázmérjának. Csongori Mariska ismét hódító volt bicykli kosztümjében, s a színpadi turt bármelyik hölgybicyklis championnak is dicséretére való ügyességgel csinálta meg. Hétfőn rendkívüli előadás gyanánt a társulat összenekeseinek, vulgő köristáinak jutalmjátékaúl: „Adj a tót na k szálást, kiver a házból”, című

bohózat került színre az: Egy jó madár hangzatos alcimmel egyetemben. Midőn az előadáról szólva megemlékezünk a Rosner karnagy vezetése alatt közreműködött vasuti dalárdisták szép és precíz énekéről, a sikerre vonatkozólag konstatáljuk, hogy a jutalmazottak, számszerint tizennyolc, fejenként 17 forint 50 krt kaptak, mely summa madárkönyviséget köszönött a vékony utiköltséggel szárnyrakelt énekeseknek. Ezek elmondása után nyugodt lélekkel tesszük le a tollat, annak jeléül, hogy az újabb szini-saisonig befejeztük a szini referadák hálátlan mesterségét.

Dobó Sándor újonnan összeállított társulatával Veszprémbe megy, s jövő vasárnap kezdi meg az előadásokat. Második nyári állomáshelye Siófok lesz.

Közgazdaság.

* A gazdasági egyesületek titkárai április 11-én délelőtt 10 órakor értekezletre jönnek Budapesten az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Köztelek helyiségében. Az értekezleten a III-ik országos gazdakongresszuson hozott határozatok végrehajtási módjainak megállapítása kerül megbeszélésre, amelyeknek legfontosabbika lesz a mezőgazdasági érdekképviselet társadalmi uton való szervezésének részletes megvitatása. Az értekezletre az összes gazdasági egyesületek és gazdakörök titkárai hivatalosak s tekintettel a napirendre felvett nagy-horderejű kérdésekre, a végrehajtó bizottság elnöksége megjelenésre kéri azokat is, akik a meghívót esetleg kézhez nem vették.

* Az adony-szabolcs-paksi h. é. vasút építésének foganatba vételére a kereskedelem-ügyr. miniszter az építési engedélyt megadta és elrendelte, hogy a paksi állomás mentén a dunai átkötés céljaira egy kikötő csatorna létesítsék.

* Vetések állása. Sárboárd vidékén, mint levelezőnk jelenti, az őszi vetések a beállott meleg idő folytán szépen erősödnek s a tavaszi vetés, ha az idő így tart, jövő hó 2-án vagy 3-án lefogy. Itt-ott az árpa már kel. A mezők szépen zöldelnek.

* Sertésvész a megyében. Tabajd községben a sertésvész — mint levelezőnk értesít — megszűnt.

* Egy zsidólap — üzletfogása. A városunkban levő pénzintézeteket, regálebérlőket és dohánytözsdeket az utóbbi időben levelekkel árasztotta el a Braun Sándor szerkesztésében megjelenő „Közgazdasági Napló”, elhitetni akarván, hogy már tíz év óta jogtalanul vannak megterhelve kamarai illetékekkel, s ha beállnak a lap előfizetői közzé, segélyükre lesz a befizetett összegek visszaszerzésében. Miután kiderült, hogy ezt a hajszát a nevezett lap az egész országra kiterjesztette, a kereskedelmi és iparkamarák titkárai értekezletet tartottak, s kimondották, hogy hajlandók lettek volna egyszerű tudatlanságnak tekinteni a „Közgazdasági Napló” állásfoglalását, ha a már említett magánlevelek tartalma és tenorja azon meggyőződésnek nem adna tápot, hogy a nevezett lap tudatosan és tendenciózusan akarja félrevezetni tévesztő közleményeivel a vidéki érdekeltek hiszékenyebb elemeit oly czélból, hogy üzletkörübe vonja őket. Erre enged következtetni a lap lépésenkint való meghátrálása is, melynek utolsó stádiuma szerint már csak a regále- stb. bérlőkre és a pénzintézeti igazgatói jutalék-élvezőkre vonatkozó sértelmes illetékkivetéseket emleget. Remélik a kamarák titkárai — s figyelmeztetik is erre nézve kerülettik áldozatul kiszemelt érdeklőit — hogy a kétségtelenül élelmes, de mindenesetre igen közönséges üzletfogásnak nem ülnek fel.

* Szőlőrekonstrukció Tolnamegyében. Szegszárdról írja levelezőnk, hogy egész Tolnamegyében, de főleg Szegszárdon nagy buzgósággal fogtak hozzá a kipusztult szőlők rekonstrukciójához. Száz és száz munkás foglalkozik az amerikai vesszők ültetésével és ojtásával. Sajnos azonban, hogy nagyon érzéketlen a vesszőhiány; nagy mulasztás volt a kormány részéről, hogy idejében nem gondoskodott ezekről. Megemlítjük, hogy Tolna vármegye most alkotott szabályrendeletet, melyben kimondotta a perenospóra viticola ellen való védekezés köteleességét mindazokra a községekre, melyekben szőlőterület van művelés alatt.

* Katonai lóvásár. Nagy falragaszokon hirdették, hogy e hó 27-én katonai lóvásár lesz Esztergomban. Gázdáink és földműveseink nagy számban vezették be ez alkalommal lovaikat, de a mi t halljuk, a katonai bizottság semmit sem vásárolt. Kár oda csődíteni a földművelő népet, a mely félbeszakítja sürgős tavaszi munkáját és gondolja, hogy valami jó üzletet csinál. Ilyen eljárás nem igen fogja növelni a katonai lóvásárok iránti bizalmat.

DIVATLAPOK

valamint bármilyen folyóiratok vagy regényekre (házhoz szállítva) előfizethetni lehet.

Helyben legolcsóbb forrás

KAUFMANN F.

KÖNYVKERESKEDÉSE,
Székesfehérvár, Kossuth-utca 5 sz.

F E R E N C Z - pálinka
(sósorszerz)

Vértes gyógyszerész-féle

használatban a leghatásosabb.

Egy üveg 1 és 2 korona.

Kapható:
Gyógytárakban, drogueriakban, és fűszerkereskedésekben.

Továbbá ajánlatnak a „Sas gyógytár” világhírű gyógyszerei u. m. Dr. Henffel-féle gyomor eszencia, Dr. Henffel-féle vertisztító labdacok, Bánáti növény-nedv, Herkulesfürdői kőszénvizes, Injeccio és capsules végétales stb.

Raktár: Székesfehérvárott: Imrich Viktor gyógytára: valamint: Vértes Lajos, sasgyógytára, Lugoson 454. sz. 25—11

VÉDJEGY.

Templomi szövetek gyára.

*Kitüntette 1871. * Kitüntette 1881.*

DEILER JÓZSEF

templomi szerek gyára és templomi ruhák készítése

Bécs, VII., Zieglergasse 27.

Képvisele: BRÜCKNER FERENCZ.

Megrendelésre készítenek minden templomi ruhát, úgy mint: **casulát, vecsernye-köpenyt, dalmatikát, velumokat, stóliákat, menyezeteket, zászlókat** stb., valamint egész ornatust a legkorrektebb kivitelben. 52—46

Templomi szükségletek.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája, :: könyvkötészete,
irodai-szerek- és papirraktára,
SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

Nagy raktárt tart a Főtiszt. plebános urak számára szükséges mindenféle nyomtatványokból.

Ajánlja a modern kor izlése szerint berendezett könyvkötészetét, hol a **legdiszesebb** kötések is a lehető **legjutányosabb** árban készíttetnek.

Egyházi adókönyvecskék, — 7 évre szolgálók — beküldött minta szerint rovatozva, kék borítékba füzve 100 drb 7 fnt, — minden további száz csak 1 fnt 50 kr.

